

Kiezen voor de kracht van Drenthe

Ambitieus, dynamisch en sociaal

Collegeprogramma 2007-2011

Kiezen voor de kracht van Drenthe

Ambitieus, dynamisch en sociaal

Collegeprogramma 2007-2011

Inhoud

Inleiding	4
1. De provincie dóet er toe!	7
2. Samenleving met samenhang	11
3. Ruimte en bereikbaarheid	15
4. Kennis wérkt	19
5. Leefomgeving	23
Bijlage portefeuilleverdeling	26

Inleiding

PvdA, VVD en ChristenUnie vormen voor de bestuursperiode 2007-2011 het nieuwe college van gedeputeerde staten van Drenthe. Voor u ligt ons collegeprogramma: een opgave op hoofdlijnen met volop ruimte voor nadere uitwerking.

Onze voornemens zijn ambitieus. De provincie dóet er toe! Dat willen wij laten zien. De sterke eigenschappen van Drenthe zijn hét fundament waarmee wij onze provincie willen profileren. Wij willen gewenste ontwikkelingen samen met medeoverheden, organisaties en bedrijven op gang brengen en versnellen. Maar... vooral willen we meer de dialoog aangaan met inwoners van en organisaties in de provincie. Met als doel hun creativiteit en deskundigheid eerder en beter benutten bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid. Kortom, we willen de buitenwereld meer naar ons toehalen; de provincie een duidelijker gezicht geven.

Wij hebben vijf hoofdpijlers van beleid geformuleerd.

- **De provincie dóet ertoe**

Inwoners, organisaties en medeoverheden worden interactief betrokken bij de opstelling en uitvoering van provinciaal beleid. Samenwerking met de buurprovincies is van belang. Internationale samenwerking en Europese belangen worden nadrukkelijker verkend.

- **Samenleving met samenhang**

Een samenleving ingericht op het principe van Drents naoberschap. Oog voor de medemens; waar nodig met de helpende hand voor de zwakkere. Extra aandacht voor zorg aan jongeren en ouderen.

- **Ruimte en bereikbaarheid**

De unieke cultuurhistorische en landschappelijke kenmerken als onderlegger voor het ruimtelijk beleid. Een meer onderscheiden profilering van het Drents Plateau, de steden en de "schil" van Drenthe.

- **Kennis wérkt**

Werk maken van de overgang naar een meer dynamische kenniseconomie. Onderwijs, innovatie en kennisbevordering afstemmen op de eisen van de internationale markt.

- **Leefomgeving**

De ontwikkelingen rond klimaat en energie en de kernkwaliteiten van Drenthe samenvoegen tot een duurzaam ontwikkelingsperspectief van onze provincie.

Deze ambities zijn alleen haalbaar als iedereen meedoet. Het nieuwe college doet een beroep op de noodzakelijke samenwerking. Samenwerking vanuit een open houding, toekomstgericht, maar met het bewustzijn de eigen kernkwaliteiten niet te verloochenen.

Met dit programma op hoofdlijnen zijn belangrijke basiskeuzes gemaakt. We hebben geschetst waarvoor we staan. Om deze ambities op kwalitatieve wijze waar te kunnen maken, hebben we gekozen voor een college dat bestaat uit zes personen. De totale omvang komt neer op 5,4 fte's.

De verdeling tussen de drie partijen is als volgt:

- 2,8 gedeputeerden voor PvdA,
- 1,8 voor de VVD en
- 0,8 voor de ChristenUnie.

Deze verdeling is een vertaling van de verkiezingsuitslag.

Nu moet dit programma nader worden uitgewerkt. De richtinggevende (financiële) kaders schetsen wij voor het zomerreces. Het financiële meerjarenperspectief zal dit najaar worden gepresenteerd in de ontwerpbegroting 2008. Wij kiezen daarbij voor een (verbeterde opzet van de) begroting met een nieuwe programma-indeling die aansluit bij ons collegeprogramma. Wij zullen onze ambities realiseren binnen de beschikbare financiële ruimte.

Dit collegeprogramma is tot stand gekomen in goed constructief overleg. Het programma bindt ons als ondertekenaars in het bewustzijn dat de ambities en complexe uitdagingen hoge eisen stellen aan onderling vertrouwen, gezamenlijk optreden en wederzijdse inspiratie. Onze bereidheid hierin te investeren is groot.

Assen, april 2007

Anneke Haarsma
Tanja Klip-Martin
Huub Looman
Henk Baas
Rein Munniksma
Rob Bats

1. De provincie dóet er toe!

- **De provincie dóet ertoe**

Onze ambitie is de provincie te laten léven, ook bij haar inwoners. We willen dit laten zien bij de uitwerking van taken die we vervullen. Heldere en duidelijke communicatie staat voorop. Wij onderzoeken of we onze dienstverlening aan inwoners, organisaties, medeoverheden en bedrijven kunnen verbeteren. Digitale ontsluiting van informatie speelt een belangrijke rol. De provincie dóet er toe! Ons staan daarbij de volgende uitgangspunten voor ogen.

Kernwaarden Drenthe

Drenthe is een unieke en veilige provincie met een goede basis voor wonen, werken en recreëren. Het kent nog relatieve rust en ruimte, een bijzonder landschap en steden met een hoog voorzieningenniveau die fungeren als aanjagers van de regionale economie.

Een provincie die uitnodigt om in te investeren, met een bevolking die trots kan zijn op háár Drenthe. De kernwaarden van Drenthe staan centraal in ons beleid; deze willen wij verder ontwikkelen. Wij gaan uit van de eigen kracht. En dát willen wij uitstralen. Vanuit die kracht zetten wij het beeldmerk Drenthe op de kaart.

Trends en rolopvatting provincie

Het provinciaal beleid staat niet op zichzelf. Wij moeten inspelen op trends die van buitenaf komen. Belangrijke trends als internationalisering, klimaatverandering, de noodzaak tot een duurzame energievoorziening en demografische veranderingen, zullen doorwerken in ons beleid. Ook het beleid van

medeoverheden is van invloed. De permanent veranderende omgeving stelt hoge eisen aan het aanpassingsvermogen van de provincie. Dat geldt zowel voor de rolopvatting van de bestuurders, als voor de competentie en vaardigheden van de ambtelijke organisatie. De provincie als middenbestuur is interactief. Zij treedt op als stimulator, initiatiefnemer en regisseur, zowel richting burgers als medeoverheden, bedrijfsleven en organisaties.

Wij zullen niet op de stoel van de gemeenten gaan zitten. Wij willen meer samen met medeoverheden oplossingen bedenken. Wel spreken wij hen zo nodig aan op hun rol in het proces van beeldvorming en -uitvoering. De provincie doet ertoe, maar is niet slechts een “pinautomat”. Gemeenten vragen wij mee te doen. Van meedenken en meefinancieren, tot tempo maken en uitvoeren. In gezamenlijkheid en op basis van gelijkwaardigheid zullen wij met relevante partners komen tot het oplossen van knelpunten en het uitbouwen van kansen. Ontwikkelings- en resultaatgerichte allianties staan voorop. Wij sturen nadrukkelijk op effectiviteit en efficiency. Het bij deze rolopvatting behorende bestuurlijk - ambtelijk samenspel wordt ingepast in het lopende interne traject van Organisatie en Ontwikkeling. Het in gang gezette cultuurveranderingstraject binnen de provinciale organisatie wordt voortvarend voortgezet om die veranderende rolopvatting waar te kunnen maken. Hierbij wordt een directe relatie gelegd tussen de verbouwing van het provinciehuis en het traject digitalisering.

Samenwerken

Wij zullen met initiatieven komen voor een grotere betrokkenheid van inwoners, bedrijfsleven en organisaties bij de opstelling en uitvoering van provinciaal beleid. Daarbij zullen wij een open houding hebben. De provincie komt met hoofdstructuren en kaders, maar komt niet vooraf met dichtgetimmerde plannen. Doel is via “beginspraak” de creativiteit en deskundigheid onder de inwoners van Drenthe beter - en vooral eerder - tot hun recht te laten komen.

Wij zullen onze contacten in de regio verder uitbouwen. Wij hechten grote waarde aan de intensivering van onze contacten met gemeenten, waterschappen en de Vereniging van Drentse Gemeenten. De korte bestuurlijke lijnen in Drenthe bieden daartoe goede mogelijkheden. Doel is periodiek structureel overleg aan de hand van een gemeenschappelijke, functioneel samenhangende ontwikkelingsagenda voor het desbetreffende gebied. Geografische samenwerking tussen de betrokken overheden is daarbij goed denkbaar. Gelet op de belangrijke opgave voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling krijgt de samenwerking met de vijf Drentse steden (Assen, Coevorden, Emmen, Hoogeveen, Meppel) extra aandacht.

De samenwerking met de provincies Groningen en Fryslân in het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) wordt voortgezet. Het accent ligt daarbij op strategische dossiers van landsdelig, nationaal en internationaal belang. Wij zijn voor versterking van de SNN-samenwerking met de vier grote noordelijke steden: Groningen, Leeuwarden,

Assen en Emmen.

Wij willen een actieve rol vervullen in het Interprovinciaal Overleg (IPO). Belangrijke IPO-dossiers kunnen op SNN-niveau worden afgestemd, maar afhankelijk van het onderwerp kunnen ook wisselende coalities met andere medeoverheden worden aangegaan.

Het concept van de Noordelijke Ontwikkelingsas (NOA) vraagt om herijking van de afstemmingsagenda met de provincie Overijssel. Wij maken geografisch onderscheid in het ruimtelijk-economisch ontwikkelingsperspectief van enerzijds Zuidwest-Drenthe / Noordwest-Overijssel en anderzijds Zuidoost-Drenthe / Noordoost-Overijssel / Emsland - Lingen. Drenthe is een grensregio. Nauwere samenwerking met bijvoorbeeld overheden in Duitsland biedt kansen. Daarbij is ook de samenwerking in de Nieuwe Hanze Interregio (NHI) en Ems Dollard Regio (EDS) van belang.

Op Europees niveau willen wij ons sterker positioneren, zowel qua actieve belangenbehartiging in Brussel als qua interregionale samenwerking. Prioritaire Europese dossiers worden in interprovinciaal verband afgestemd. Met de belangenbehartiging willen wij een zo maximaal mogelijk effect bereiken. Strategische Europese dossiers zullen bij thema's zoals energie, kennis en innovatie (zoveel mogelijk) integraal worden belicht.

1. De provincie dóet er toe!

- Kernwaarden Drenthe centraal
- Inspelen op trends, rolopvatting provincie
- Samenwerken met de omgeving en inwoners
- Gebiedsgericht werken
- Extra inzet richting Europa

2. Samenleving met samenhang

- **Samenleving met samenhang**

In een provincie waarin plaats is voor iedereen, van jong tot oud. Met alle gewenste en noodzakelijke voorzieningen en mogelijkheden om te kunnen leren, te genieten van onze cultuur, de nodige beweging te kunnen krijgen en (verzorgd) oud te worden. Een Drentse samenleving waarin oog is voor elkaar, waar welzijn hoog in het vaandel staat. En waarbij niemand aan de kant staat.

Sociale samenhang en participatie

In de komende jaren wordt ook in Drenthe een demografische trend zichtbaar. De bevolkingsomvang verandert, maar ook de samenstelling van de bevolking. De vergrijzing doet zich vooral voor in de plattelandsgemeenten en door onderwijskeuzes trekken jongeren weg uit Drenthe. Dit heeft gevolgen voor de differentiatie in woningbouw voor verschillende bevolkingsgroepen en het aanbod van voorzieningen in dorpen. De vraag naar mantelzorg neemt toe. Daarbij is van groot belang dat vraag en aanbod goed op elkaar worden afgestemd. Wij gaan de knelpunten in de ondersteuning van mantelzorgers samen met de gemeenten oplossen.

Vrijwilligerswerk vormt een basis waarop veel organisaties draaien. Vrijwilligerswerk is vooral een gemeentelijke aangelegenheid. Omdat er knelpunten zijn waarmee alle gemeenten of vrijwilligersorganisaties te maken hebben zien wij ook een taak voor de provincie. Wij zullen investeren in de waardering voor het vrijwilligerswerk. Gemeenten ondersteunen wij in het opzetten en (door)ontwikkelen van lokale

vrijwilligerssteunpunten. Hiermee geven wij een impuls aan de sociale cohesie en participatie in Drenthe.

Welzijn voor alle inwoners van Drenthe staat hoog in het vaandel. Toch zijn er groepen mensen die aan de kant (dreigen te) staan. Ook het armoedevraagstuk speelt in Drenthe. Behalve voor gemeenten ligt hier ook een taak voor de provincie. Onze aanpak is gericht op het creëren van kansen en het wegnemen van achterstanden door extra te investeren in onderwijs, voorzieningen en arbeidsparticipatie. Zodat in Drenthe niemand aan de kant staat!

Wij hebben de ambitie om werk- en zorgtaken beter te kunnen combineren. Daarom doen wij mee aan een landelijk experiment voor een dagarrangement (“7.00 uur tot 19.00 uur- economie”). Het gaat hierbij vooral om een sluitend aanbod van jeugdvoorzieningen (kinderopvang, brede scholen, etc.), flexibele werktijden en aangepaste openingstijden. De provincie stimuleert dit experiment en vervult een procesrol, maar kan deze ambitie alleen samen met gemeenten, instellingen en bedrijfsleven realiseren.

De afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor brede scholen en multifunctionele voorzieningen in dorpen. Dit zetten wij de komende periode voort. De eigen kracht van de inwoners van de dorpen vormt het uitgangspunt. Jonge mensen willen wij graag aan Drenthe binden door het aanbieden van goede opleidingsmogelijkheden en een breed aanbod van voorzieningen.

In de loop van 2007 presenteren wij een nota waarin integraal beleid geformuleerd wordt op het terrein van wonen, welzijn en zorg.

Jeugd

Wachttijden in de jeugdzorg zijn voor ons onaanvaardbaar. Onze ambitie om geen wachttijden te hebben zetten wij versterkt door, waar nodig met extra financiële middelen. Daar waar nodig en mogelijk zullen bureaucratische obstakels worden geslecht. Wij gaan voor een efficiëntere en flexibele indicatiestelling door Bureau Jeugdzorg. De verwachting is dat de doorlooptijden daardoor worden verkort. Wij gaan door met het beleid ten aanzien van vroegtijdige signalering van problemen bij jongeren en gezinnen. Onze inzet richt zich op een sluitende aanpak van voor- en vroegtijdse educatie, onderwijs, preventief jeugdbeleid en jeugdzorg. Wij maken ons samen met de gemeenten sterk voor een versnelde invoering van de Centra voor Jeugd en Gezin. Dit doen wij door extra budget beschikbaar te stellen en door kennisverbindingen tussen jeugdzorg- en onderwijsinstellingen en de Centra voor Jeugd en Gezin in onze provincie goed te ontsluiten.

Om het alcoholgebruik onder jongeren te verlagen, willen wij samen met de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) de mogelijkheden verkennen een provinciebrede aanpak te ontwikkelen. Hierbij zoeken we samenwerking met grensregio's.

Jongeren zijn de toekomst van onze provincie. De aansluiting tussen basisonderwijs en (V)MBO-onder-

wijs kan verbeterd worden. Iedereen is in beeld. Een sluitende aanpak voor voortijdig schoolverlaten is essentieel. In onze ogen moet iedere jongere een startkwalificatie halen of deelnemen aan een ander traject. Generatiepatronen willen we doorbreken door actief te signaleren welke jongeren en gezinnen problemen hebben. Samenwerking tussen ouders, buurten, scholen, huisartsen, (jeugd)instanties en overheden is hierbij van groot belang.

Kwaliteitsslag basisonderwijs

In aansluiting op onze Onderwijsagenda stellen wij voor een periode van tien jaar een structureel regio-plan op om een kwaliteitsslag in het basisonderwijs in Drenthe tot stand te brengen, met name op het gebied van taal- en rekenvaardigheid. De focus ligt hierbij op de Veenkoloniën, Zuidoost- en Zuidwest-Drenthe. Wij zetten hiervoor extra financiële middelen in. Structurele betrokkenheid van ouders en leerkrachten is hierbij essentieel.

Kunst en cultuur

In 2008 wordt onze Cultuurnota op interactieve wijze herzien. Een uitwerking hiervan wordt een Museumnota waarin naast het Drents Museum ook de andere drie grotere musea een belangrijke eigen plek krijgen. Deze drie musea zijn: Museum De Buitenplaats, Herinneringscentrum Westerbork en het Hunebedinformatiecentrum. De bestaande structuur voor de overige musea blijft bestaan. Om kinderen en jongeren kennis te laten maken met cultuur zetten wij ons cultuureducatiebeleid voort. Maar we gaan ook door met cultuurparticipatie

zodat een bredere doelgroep aan cultuur deel kan nemen. Een voorbeeld hiervan is “Oktobermaand Kindermaand”. Wij onderzoeken of ook toeristen hieraan kunnen deelnemen. De komende tijd zullen wij beoordelen of we onze ondersteuning van het Huis voor de Drentse Taal verder uitbouwen.

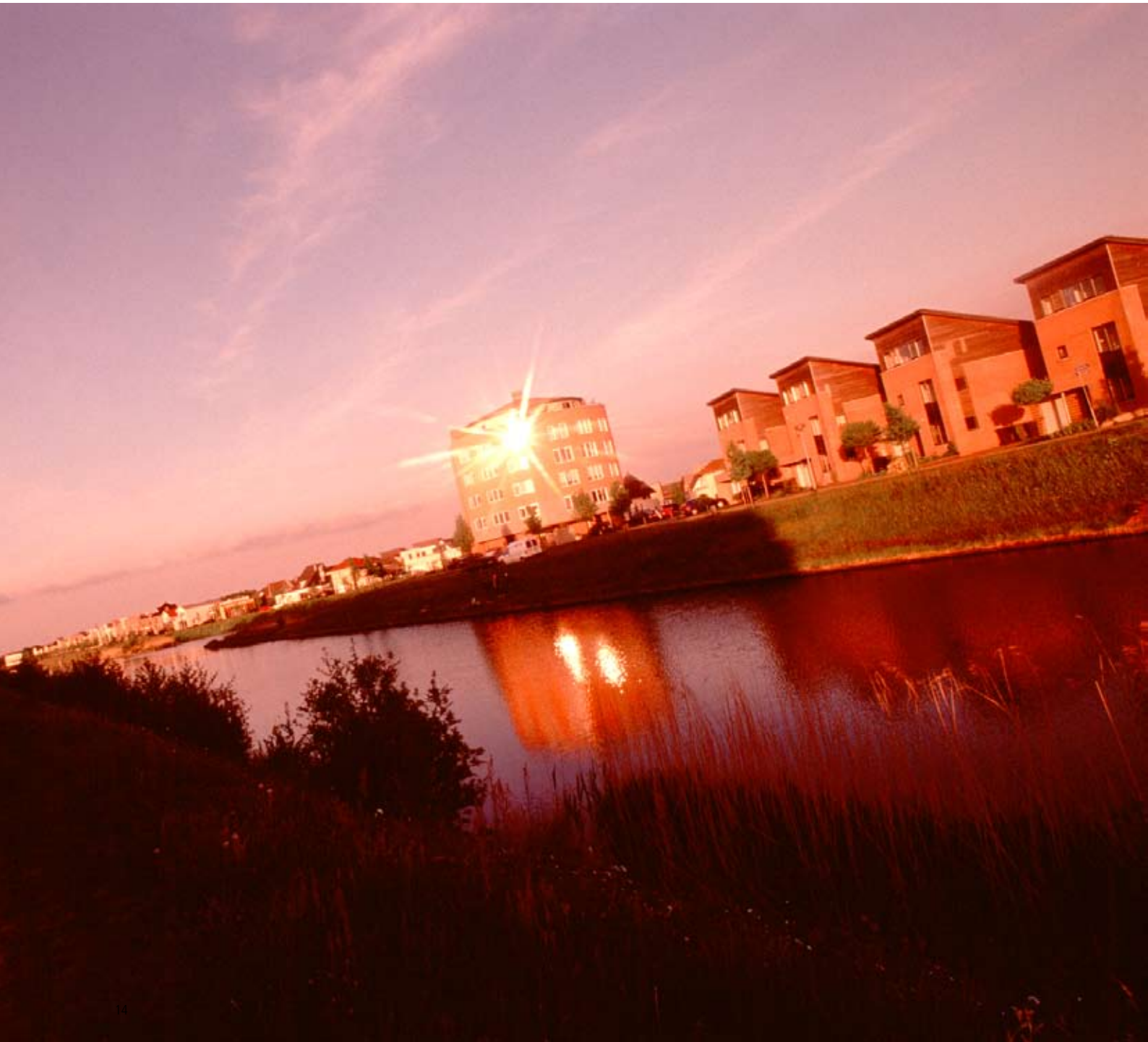
Sport

Drenthe kan als sportprovincie nog beter op de kaart gezet worden. Naast topsportevenementen als de TT-races en de Ronde van Drenthe, zullen wij meewerken aan de internationale wielervedstrijd Vuelta (Ronde van Spanje). Wij profileren ons op het gebied van gehandicaptensport. Inzet is om training- en wedstrijdvoorzieningen voor gehandicaptensport in Drenthe structureel te verbeteren, zodat dit nationale betekenis krijgt. Per evenement bepalen wij de financiële ondersteuning.

Wij onderzoeken de mogelijkheden om samen met de Drentse gemeenten een sportpas - mogelijk gecombineerd met een cultuurpas - te introduceren. Het initiatief voor het Sportfonds wordt hierbij meegenomen. Het idee van deze sportpas is dat iedereen mee kan doen en betaalt naar rato van het inkomen. Op deze manier willen wij de breedtesport verder stimuleren. Ideeën over de organisatie van een jaarlijkse Kindersportmaand in juni werken wij verder uit.

2. Samen leven

- Experiment dagarrangement (“7.00 uur tot 19.00 uur-economie”)
- Vroegtijdige signalering van problemen bij jongeren en gezinnen
- Iedere jongere heeft startkwalificatie of neemt deel aan een ander traject
- Regionale aanpak kwaliteitsslag basisonderwijs
- Accent op vier grote Drentse musea
- Breedtesport; iedereen doet mee

3. Ruimte en bereikbaarheid

- **Ruimte en bereikbaarheid**

Werken, wonen en recreëren in een cultuurhistorisch en landschappelijk unieke omgeving is een belangrijke kroonjuweel van Drenthe. Bescherming en verdere ontwikkeling hiervan vereisen een scherpere ruimtelijke en economische profilering van het Drents Plateau, de steden en de "schil" van Drenthe.

Nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening

De nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) leidt tot nieuwe bestuurlijke verhoudingen op het terrein van de ruimtelijke ordening, selectieve aanwijzing van provinciaal beleid en belang, verantwoordelijkheid nemen voor uitvoering van projecten en ruimte geven aan ontwikkelingen in de samenleving. Wij gaan deze uitdaging serieus aan. Begin 2008 maken wij aan de staten onze opvattingen kenbaar over welke onderwerpen van provinciaal belang zijn. Aansluitend geven we aan op welke wijze wij de structuurvisie willen vullen en vormgeven. Daarbij gaan we veelvuldig in gesprek en treden we in contact met de andere overheden, burgers en belangenorganisaties. Het vaststellen van een structuurvisie wordt wettelijk verplicht. Het Provinciaal Omgevingsplan (POP) II wordt aangepast aan de ambities van ons programma, de doorwerking van EU-regelgeving en de Nota Ruimte. Het POP is daarmee Wro-proof. Het POP blijft leidend voor het ruimtelijk beleid tot aan vaststelling door de staten van de structuurvisie.

Ruimtelijk beleid

In de structuurvisie wordt een provinciaal ruimtelijk-

economisch omgevingsprofiel voor Drenthe ontwikkeld voor de planhorizon 2020. De gevolgen van het klimaatbeleid voor het ruimtelijk beleid worden uitgewerkt. In overleg met de gemeenten wordt verdere verrommeling van het landschap, bijvoorbeeld als gevolg van nieuwbouw, tegengegaan. Het belang van de ruimtelijke ontwikkeling en benutting van de ondergrond worden beleidsmatig vastgelegd. Het toepassen van bodemenergie en bescherming van de strategische watervoorraad zijn belangrijke aandachtspunten. Gelet op de nauwe relatie tussen klimaatverandering, waterbeheer en ruimtegebruik wordt gewerkt volgens de systematiek van "Grounds for Change".

Stedelijke ontwikkeling

Het succesvol bundelen van economische activiteiten in steden en kernzones wordt voortgezet. De posities van Assen en Emmen in de NOA (Noordelijke Ontwikkelingsas) worden versterkt. Dat geldt ook voor de positie van Assen binnen het Nationaal stedelijk netwerk Groningen - Assen. De integrale duurzame gebiedsontwikkeling Assen-Zuid (o.a. ontwikkeling TT-circuit, toeristisch-recreatief centrum, hoogwaardig bedrijvenpark en bereikbaarheid) krijgt prioriteit. Wij ondersteunen het initiatief van Emmen tot verplaatsing van de dierentuin naar de Noordbargeres, inclusief de integratie met de realisatie van een nieuw theater. In samenhang met de verplaatsing van dierentuin en theater krijgt de herontwikkeling van de vrijkomende centrumlocatie Emmen prioriteit. Voor Zuidoost-Drenthe wordt uitvoering gegeven aan het actieplan Emmen - Coevorden. De integrale gebiedsontwikkeling langs de vaarweg Erica-Ter Apel wordt ondersteund. Voor Zuidwest-Drenthe wordt mede aansluiting gezocht bij de ontwikkelingen rond de netwerkstad Zwolle - Kampen.

Vitaal platteland

Drenthe is een plattelandsprovincie waar juist in kleine kernen nog sprake is van een hechte samenleving. Pijlers daarvan zijn de sociaal economische dragers en een bloeiend verenigingsleven. Wij spannen ons samen met de inwoners en organisaties in om de vitaliteit in de dorpen te behouden of versterken. Dat doen wij door ons beleid voor multifunctionele dienstencentra en combinaties zorg en arbeid voort te zetten. Daarnaast worden de mogelijkheden voor hergebruik van leeg komende gebouwen op het platteland verruimd. Ook wordt gezocht naar passende combinaties van economische functies op boerderijen, zoals bed and breakfast en zorgtoepassingen. Zij moeten passen binnen de geldende bebouwingsomvang en landschappelijke omgeving. Voor de bereikbaarheid van het landelijk gebied met openbaar vervoer geldt maatwerk.

Provinciale regie

Wij voeren in nauwe samenwerking met gemeenten regie over ruimtelijke opgaven. In kwetsbare gebieden wordt een zorgvuldige afweging gemaakt van economische en landschappelijke waarden. De mogelijkheden worden verkend voor een actief provinciaal grondbeleid voor ruimtelijke opgaven.

Wonen

Inzet is provinciebreed meer balans tussen vraag en aanbod op de woningmarkt. Bouwen voor starters en de “smalle beurs” krijgt nadrukkelijk aandacht. Wij zetten in op kwaliteitsverbetering van de woningvoorraad. Duurzaam bouwen, energiebesparing en toepassing van nieuwe energiealternatieven worden

bevorderd. Bij woningbouw streven wij naar 30% particulier opdrachtgeverschap. In samenwerking met de gemeenten en woningbouwcorporaties krijgt de wijk- en buurtvernieuwing in steden een impuls. Wij bieden meer ruimte voor experimentele architectuur (landgoederen / bouwen aan monumenten voor de toekomst) en wonen op en aan het water (bijv. Erica - Ter Apel). Deze beleidsinzet wordt samen met gemeenten, woningbouworganisaties, marktpartijen en bewoners gerealiseerd.

Water

Drenthe dient de komende jaren in te spelen op klimaatontwikkelingen. Samen met de interprovinciale waterschappen en buurprovincies worden de opgaven voor wateroverlast en watertekorten, i.c. “ruimte voor water”, in beeld gebracht. De grote maatregelen ter bescherming tegen wateroverlast in de vorm van bergingsgebieden zijn uiterlijk 2015 gerealiseerd. Daarmee is het gewenste veiligheidsniveau bereikt. De waterschappen voeren de werken uit. Deze collegeperiode wordt een grote stap gezet in de bestrijding van de verdroging in de gebieden met de hoogste prioriteit (zgn. TOP-gebieden). Voor de waterkwaliteit worden in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water de ambitieuze doelen en normen voor de Drentse beken afgewogen volgens het principe van “praktisch en (financieel) haalbaar”. Waar mogelijk wordt gestreefd naar het combineren van “blauwe en groene diensten”. Dat geldt zowel voor kwalitatieve als kwantitatieve doelstellingen. Het proces van samenwerking tussen alle overheden, organisaties en bedrijven binnen de waterketen wordt versterkt.

Bereikbaarheid

De verbetering van de aansluiting van Drenthe op de internationale en nationale economische kerngebieden en

verbetering van de verbindingen tussen de noordelijke kernzones krijgen prioriteit.

De verbinding A28/A37/E233 vormt de zuidelijke internationale transportroute binnen de NOA.

In de programmaperiode wordt gestart met, c.q. worden afgerond de volgende grote projecten:

- Hogesnelheidstrein Schiphol - Groningen - Assen.
- Kolibri OV-netwerk Groningen - Assen.
- Verbetering hoofdvaarweg Meppel - Ramspol (ombouw keersluis tot schutsluis).
- A28: structurele capaciteitsverruiming traject Meppel -Zwolle - Hattemberbroek.
- N33: verdubbeling traject Assen - A7 en N34: ombouw tot volledige autoweg.
- De afspraken over baanverlenging Groningen Airport Eelde worden nagekomen.
- Onze inzet is partiële verdubbeling van de spoorlijn Zwolle - Emmen.
- In samenhang met de versterkte ruimtelijk - economische opgave voor de steden krijgt de stedelijke bereikbaarheid prioriteit.
- Het accent ligt op de bereikbaarheid van het Nationaal stedelijk netwerk Groningen - Assen en de regio Emmen - Coevorden.

Ketenmobiliteit en mobiliteitsmanagement krijgen meer aandacht, met een duidelijke plaats voor het openbaar vervoer en het principe van “vervoer op maat”. Het OV-bureau Groningen - Drenthe blijft bestaan. Productinnovatie en verbetering van informatie-voorziening blijven belangrijke doelstellingen van het OV-bureau. Combinaties van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer worden verkend. Wij zijn voorstander van experimenten met speciale, c.q.

gedifferentieerde OV-tarieven in stedelijke gebieden, voor nader te bepalen doelgroepen en rond grote publieks-evenementen. De mogelijkheden daartoe worden verkend samen met de gemeenten en het OV-bureau.

Duurzaam Veilig is een speerpunt van het verkeers- en vervoersbeleid. Stimulering van ontwikkeling en toepassing van innovatieve maatregelen is noodzakelijk voor de realisatie van de mobiliteitsdoelstellingen. De provincie zal haar voorbeeldfunctie voor de toepassing van innovatieve en energiebesparende maatregelen gestalte geven bij aanleg, beheer en onderhoud van eigen infrastructuur.

In SNN-verband wordt (samen met het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de grote gemeenten) een Samenwerkingsagenda Noord-Nederland opgesteld. De Samenwerkingsagenda wordt een integraal, meerjarig actieprogramma (visie, strategie, studies en projecten) voor de bereikbaarheid en mobiliteit. De uitgangspunten voor de bereikbaarheid en mobiliteit worden uitgewerkt in een actualisering van het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (PVVP) Drenthe. Het PVVP vormt een bouwsteen voor de structuurvisie Drenthe.

3. Ruimte en bereikbaarheid

- Provinciale structuurvisie
- Tegengaan verrommeling landschap
- Stimuleren duurzaam wonen en toepassen energiebesparing en nieuwe energiealternatieven
- Versterking (inter)nationale posities Assen en Emmen
- Uitvoering < 2015 maatregelen waterberging
- Actualisatie Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan

4. Kennis wérkt

- **Kennis wérkt**

Niemand aan de kant is ons credo! Zeker niet bij opleiding en werk. Economisch en sociaal gezien is het van groot belang dat alle talenten in Drenthe worden benut. "Iedereen participeert" is ons uitgangspunt. De vraag in de markt bepaalt het beste onderwijs. Wij richten ons op Drenthe als kenniseconomie, waarbij wij ons (gebiedsgericht) beleid inzetten op meerdere sectoren. Daarbij hebben wij uitdrukkelijke aandacht voor de (inter)nationale context waarin wij opereren. Ons motto op sociaal-economisch terrein luidt: kennis wérkt.

Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

De provincie continueert het beleid gericht op een leven lang leren, vanaf de basisschool. De al in gang gezette beleidslijn Werk, onderwijs en kennisinfrastructuur (WOK) wordt voortgezet en krijgt een intensivering in Zuidoost-Drenthe. Uitgegaan wordt van een ketenbenadering, waarbij koppelingen worden gelegd met het beleid op het gebied van werk en innovatie en jeugdzorg. Ons staat een brede taakgroep jeugdwerkloosheid voor ogen. Een goede begeleiding van jongeren bij beroepskeuzes is nodig. Leer-werktrajecten en stageplaatsen zijn daarbij van belang. Wij willen proberen jongeren enthousiast te maken voor technische beroepen en ambachtelijke opleidingen. Onze ambitie is dat de Drentse jongeren onder de 27 jaar óf onderwijs volgen óf een baan hebben óf dit combineren. Jongeren die toch aan de kant (komen te) staan, stimuleren wij richting opleiding en werk! Graag zien wij dat onderwijsinstellingen zich

ontwikkelen tot echte kennisinstellingen. Wij zien mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van zorg(opleidingen) in Drenthe en het realiseren van een kenniscentrum voor duurzame energie. Kennis en innovatie moeten de aandacht hebben in het onderwijs.

Wij willen en kunnen deze uitdaging uiteraard niet alleen aangaan. Samen met de betrokken partijen zullen wij werken aan structurele oplossingen op sociaal-economisch gebied. Wij vervullen daarbij een aanjaagfunctie in het nog verder verbeteren van de relatie tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven. Wij gaan om tafel met medeoverheden, onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en vakbonden om te werken aan een goede verbinding tussen lager beroepsonderwijs (LBO) en laaggeschoolde arbeid. En om er voor te zorgen dat Drenthe zich over vier jaar onderscheidt op het gebied van (voorbereidend) middelbaar beroepsonderwijs ((V)MBO) en hoger beroepsonderwijs (HBO). Waar nodig zullen wij daarvoor middelen vrijmaken. Van de achterstand in Drenthe gaan wij proberen een voorsprong te maken. Met kenniscampussen en met de nadruk op door de markt gevraagde opleidingen. Voor de provincie zien wij hierin een belangrijke regietaak. Dáár ligt onze meerwaarde.

Economische speerpunten

Een duurzame economische ontwikkeling met voldoende werk en inkomen voor de inwoners van Drenthe is ons doel. Als provincie willen wij hieraan nieuwe impulsen geven, vooral in stimulerende, regisserende en randvoorwaardelijke sfeer. Om de Drentse economie te stimuleren zetten wij in

op de volgende speerpunten:

- overgang naar een kenniseconomie,
- inzetten op meerdere kansrijke sectoren,
- gebiedsgericht beleid,
- revitaliseren van bedrijventerreinen en
- het bij de ontwikkeling van de Drentse economie betrekken van de (inter)nationale context.

Hieronder worden ze toegelicht.

1 Overgang naar kenniseconomie

Drenthe wil de kennisindustrie verstevigen. Daarin zijn wij onderscheidend. Als positief voorbeeld geldt het wetenschappelijk onderzoeksinstituut ASTRON/LOFAR. Deze instelling verschaft innovatief werk en levert hoogwaardige arbeidsplaatsen op. De verdere ontwikkeling hiervan, maar bijvoorbeeld ook van Energy Valley en de agribusiness, heeft onze steun. Wij komen met een visie hoe wij deze “Keien van Drenthe” verder kunnen benutten voor de Drentse kenniseconomie en hoe wij (ook nieuwe) talenten kunnen uitdagen een bijdrage hieraan te leveren. Hierbij willen wij ook de positieve gevolgen van samenwerking met hogescholen en universiteiten noemen. Hoe wij in Drenthe investeren in innovatie en kennis, beschrijven wij in een Drents uitvoeringsprogramma. Dit programma presenteren wij in 2007.

2 Inzetten op kansrijke sectoren

Drenthe heeft uitermate gunstige omstandigheden voor het vestigen van een bedrijf. Wij richten ons op kansrijke sectoren die passen bij het profiel van Drenthe. Voorbeelden zijn: de agribusiness (volledige keten binnen land- en tuinbouw), recreatie en

(zorg)toerisme, zorg (gerelateerd aan de demografische ontwikkelingen), sensortechnologie, zakelijke dienstverlening (gerelateerd aan de ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie (ICT)) en midden- en kleinbedrijf (MKB). Drenthe is koploper wat betreft glasvezelontsluiting. Het is nu zaak het gebruik van de ICT-infrastructuur door het MKB te bevorderen. Innovatie en ondernemerschap in het MKB krijgen onze aandacht. In samenwerking met betrokken partijen willen wij bekijken hoe het ondernemerschap in Drenthe een nieuwe impuls kan krijgen.

3 Land- en tuinbouw

Het agrocluster is voor Drenthe een belangrijke economische drager. Wat betreft de land- en tuinbouw staan wij voor duurzaamheid. Verbetering van de concurrentiekracht is nodig. Wij stimuleren het agrocluster en geven waar nodig en mogelijk de ondernemers (creatieve) ruimte met behoud van natuur en landschap. Samenwerking en (kennis)uitwisseling tussen partijen uit het agrocluster en met partijen uit andere sectoren bieden kansen op innovaties. De beste mogelijkheden voor schaalvergroting liggen in de Veenkoloniën.

4 Recreatie en (zorg)toerisme

Recreatie en toerisme is en wordt nog meer een belangrijke sector voor de Drentse economie. Om te kunnen inspelen op toenemende wensen van de toerist, is het noodzakelijk dat deze sector een kwaliteits- en vernieuwingsslag maakt. Soms liggen recreatiebedrijven op kwetsbare locaties, bijvoorbeeld

vanwege economische aspecten of vanwege verstoring van natuur. Samen met betrokken partners willen wij zoeken naar oplossingen om negatieve effecten tegen te gaan.

Samen met ondernemers en gemeenten hebben wij de ambitie om Drenthe als actieve recreatieprovincie verder te ontwikkelen en promoten. Ook op het gebied van (zorg)toerisme liggen voldoende kansen. Wij onderzoeken de mogelijkheden van een provinciaal zorginformatiepunt voor investeerders in (zorg)toerisme. Wij zien een aanjagende rol voor de provincie. Naast toerisme willen wij de marketing- en promotiecampagne verbreden naar wonen, werken en recreëren, met als doel Drenthe (nog) steviger op de kaart te zetten.

5 Revitaliseren bedrijventerreinen

De beleidsnota bedrijventerreinen wordt geactualiseerd. Het revitaliseren (opknappen) van bedrijventerreinen heeft onze voorkeur boven het aanleggen van nieuwe. De ontwikkeling van bedrijventerreinen zien wij in combinatie met parkmanagement gericht op samenwerking tussen bedrijven en op duurzaamheid en hoogwaardige kwaliteit van het bedrijventerrein.

6 Drenthe in (inter)nationale context

De Drentse economie kan niet los worden gezien van de (inter)nationale context. Drenthe maakt onderdeel uit van de NOA (Noordelijke Ontwikkelingsas) met een gunstige positie ten opzichte van o.a. Duitsland, Polen en Scandinavië. Deze context biedt kansen

voor Drenthe. In de uitvoering van de economische programma's brengen wij meer samenhang aan tussen de noordelijke programma's, de interregionale activiteiten (NOA, Nieuwe Hanze Interregio) en interregionale programma's (Interreg A, B, C). Waar nodig en mogelijk zullen wij provinciale cofinanciering beschikbaar stellen voor de uitvoering van de noordelijke en interregionale economische programma's. Wij zetten ons, mede in SNN-verband, maximaal in voor het verkrijgen van Rijks- en Europese middelen ten behoeve van de Drentse economie.

4. Kennis wérkt

- Ketenbenadering onderwijs en arbeidsmarkt
- Overgang naar kenniseconomie
- Investeren op kansrijke sectoren
- Revitaliseren bedrijventerreinen; parkmanagement
- Drenthe in (inter)nationale context

5. Leefomgeving

- **Leefomgeving**

De provincie wil haar voorsprong als vestigingsregio voor wonen, werken en recreëren in een mooie, schone en sociaal veilige leefomgeving verder uitbouwen. Zij wil een voortrekkersrol vervullen bij de ontwikkeling van kennis en innovatie rond klimaat en energie.

Kernwaarden

Drenthe is in zijn hoofdvormen ontstaan in de laatste twee ijstijden. De bodemkundige waarden bepalen de potenties van watersystemen, bodemgebruik en natuur- en landschapontwikkeling. Zij hebben geleid tot het ontstaan van Drentse beekdalen, vennen, heidevelden, zandverstuivingen, essen en brinkdorpen. Zij vormen in ontstaansgeschiedenis en cultuurhistorische en landschappelijke samenhang de kroonjuwelen van deze provincie. Deze kernwaarden vormen de basis voor verdere profilering van Drenthe. De hoogwaardige leefomgeving, ook qua sociale veiligheid, vormt een wervingsfactor voor wonen, werken en recreëren op het Drentse platteland. Behoud en verdere ontwikkeling van deze kwaliteiten vergen zorgvuldige, maar scherpe beleidskeuzes. Keuzes die doorwerken in onderscheid tussen de ruimtelijke en economische ontwikkelopgaven voor het Drents Plateau, de steden en de “schil” van Drenthe. Motto wordt “Kiezen voor de kracht van Drenthe”.

Klimaat en energie

Wij achten in Drenthe tot 2020 een reductie haalbaar van 30% van de CO₂-uitstoot ten opzichte van 2000. De in de nota “Energiek Drenthe 2006-2010”

verwoorde ambities gaan we verder aanscherpen. De uitvoering wordt met voortvarendheid voortgezet. De vijf B's vormen de leidraad voor dit beleid: besparing, biomassa, bedrijven, bewustwording en bodem.

Het klimaat- en energiebeleid wordt integraal uitgewerkt. Inzet is een betere afstemming van vraag en aanbod van energie. Ontwikkeling van alternatieve energiebronnen en innovatieve besparingsmogelijkheden worden verkend in overleg met het rijk, gemeenten en marktpartijen. De provincie zal daarbij een voorbeeldfunctie vervullen voor de toepassing in eigen gebouwen en wagenpark. Drenthe vervult een voortrekkersrol bij de ontwikkeling van kennis en innovatie voor de opslag van CO₂ in de bodem. Ambitie is die rol verder uit te bouwen.

De gevolgen van de klimaatverandering voor het waterbeheer, landbouw, natuurontwikkeling en biodiversiteit, worden onderzocht door de Universiteit van Wageningen in samenwerking met de SNN-provincies en LTO-Noord. Wij nemen het voortouw voor de afstemming van de ruimtelijke vraagstukken rond klimaat en energie. Wij maken middelen vrij voor de stimulering van de bewustwording van het klimaat- en energievraagstuk.

Voor de realisatie van onze ambities rond klimaat en energie wordt nauw samengewerkt met kenniscentra, bedrijfsleven, MKB en maatschappelijke organisaties. Inzet is de nodige kennisontwikkeling te binden aan Drenthe. In het project Drents Gilde voor Duurzaamheid, verkennen wij de mogelijkheid om talenten van Hogescholen en Universiteiten in de

eindfase van hun opleiding te koppelen aan een expert afkomstig uit bedrijfsleven, overheid of kennisinstelling. Het accent ligt op de relatie tussen duurzame energie en ruimtelijke kwaliteiten. Door kennis en ervaring te koppelen en uit te wisselen wordt een concrete bijdrage geleverd aan het verbinden van onderwijs en werkpraktijk en wordt innovatie gestimuleerd.

Natuur en landschap

Onze regie richt zich vooral op het versterken van “de kroonjuwelen”. Planontwikkeling vindt gebiedsgericht plaats en in nauw overleg met de inwoners, “groene” organisaties en medeoverheden. Speerpunten voor gebiedsontwikkeling zijn geformuleerd in de opgaven van de vijf Drentse gebieden van het convenant Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Het beleid voor de inrichting van landgoederen wordt voortgezet. Kwalitatieve inpassing van ontwikkelingen in samenhang met het cultuurhistorisch landschap wordt gestimuleerd.

De aanbevelingen van het symposium “Samen werken aan natuur en landschap in Drenthe” (maart 2007) worden uitgewerkt. Zij gaan over de versneling van aankoop en inrichting van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) voor 2018 en het geven van impulsen aan kwaliteitsverbetering van het landschap op basis van samenwerking.

De normstelling in de EU-regelgeving wordt uitgangspunt bij de opstelling van beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden. Wij brengen eerst

(in navolging van de bij de Kaderrichtlijn Water gehanteerde volgorde) de noodzakelijke beheersmaatregelen in beeld. Vervolgens stellen we de instandhoudingsdoelstellingen definitief vast. Koppeling van realisatie EHS en maatregelen in het kader van klimaatbeleid worden verkend. Dit kan mogelijk leiden tot meer robuuste en dus duurzame gebiedsontwikkeling. Bij de realisatie van de EHS wordt waar mogelijk particulier en agrarisch natuurbeheer bevorderd.

Veenkoloniën

Samen met de provincie Groningen, de inwoners en organisaties in het gebied, herijken we het ontwikkelingsperspectief van de Veenkoloniën. De landbouw wordt gestimuleerd minder afhankelijk te worden van aardappelzetmeel en suikerbieten. De mogelijkheden worden verkend voor het creëren van aantrekkelijke woonmilieus, een regelruime zone voor ondernemers, het versterken van waardevolle cultuur-historische elementen en het wegwerken van de hardnekkige achterstand in onderwijs en werkgelegenheid.

Milieu

Het collegeprogramma kent als sleutelbegrip “goede kwaliteit leefomgeving”. Milieugezondheid (veilige en gezonde leefomgeving in al haar facetten) wordt een belangrijk thema in ons beleid. De gezondheidsrisico’s krijgen een volwaardige plek in de besluitvorming. Wij kiezen voor procesgerichte benaderingen en een koppeling met de gebiedsgerichte ruimtelijke kwaliteitsafweging.

Het provinciale Uitvoeringsprogramma lucht- kwaliteit 2007 - 2012 vindt doorgang. De veranderende EU- en nationale wetgeving voor geluid, bodem en grondwater, worden actueel ingepast in het provinciaal beleid. Dat geldt ook voor de overige wet- en regelgeving op het terrein van milieu. Op dit moment is relevant de implementatie van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht en de uitvoering van de Luchtvaartwet voor de regionale luchtvaart per 1 januari 2008. Gelet op het maatschappelijk belang van deze taken wordt de organisatie hierop aangepast.

Opgesteld wordt een integraal Beleidsplan voor de ondergrond. Hierin komen aan de orde onder meer de opslag van CO₂, toepassing van aardwarmte, opslag afval, enz. De autonomie over de diepe ondergrond dient de bevoegdheid van de provincies te blijven. Wij bieden geen ruimte voor opslag in de Drentse bodem van gevaarlijk en radioactief afval. Er wordt een integrale en innovatieve visie opgesteld voor het grondwater.

Bevoegdheden

Wij hebben een hoog ambitieniveau voor het behouden en versterken van de unieke kwaliteiten van de leefomgeving. Deze ambities kunnen alleen worden waargemaakt als wij voldoende formele bevoegdheden hebben rondom de diepe ondergrond en grootschalige industriële en energie-initiatieven. Wij zullen het maximale doen om die bevoegdheden te behouden.

5. Leefomgeving

- Profilering Drenthe op basis van hoge kwaliteit leefomgeving
- Voortrekkersrol ontwikkeling kennis en innovatie CO₂-opslag in bodem
- Voortouw afstemming ruimtelijke vraagstukken klimaat en energie
- Voorbeeldfunctie provincie toepassing innovatieve en energiebesparende maatregelen bij eigen gebouwen en infrastructuur
- Project Drents Gilde voor Duurzaamheid
- EU-regelgeving basis voor beheersplannen Natura 2000-gebieden
- Milieugezondheid belangrijke wegingsfactor
- Integraal beleidsplan ondergrond
- Innovatieve visie grondwater

Bijlage portefeuilleverdeling

Mevrouw A. Haarsma (PvdA)

- Waarnemend Commissaris van de Koningin
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Wonen en wijkontwikkeling
- Zorg (jeugd), welzijn, onderwijs en sport

Integraal

- Regiovisie Groningen - Assen

Regionaal

- Drenthe Noordwest

Mevrouw drs. T. Klip-Martin (VVD)

- Bodem, lucht en milieu
- Klimaat en energie
- Water en waterschappen
- Cultuur (bibliotheek, archief en musea)
- Personeel & Organisatie
- DB-IPO

Integraal

- Duurzaam Drenthe

Regionaal

- Drenthe Zuidwest (incl. afstemming Overijssel)

De heer H.P.K.M. Looman (PvdA)

- EZ /arbeidsmarkt
- Financiën
- Mediabeleid
- DB-SNN

De heer H. Baas (ChristenUnie)

- Informatisering en automatisering
- Facilitaire zaken
- Verbouwing / revitalisering provinciehuis
- Handhaving

Integraal

- Project burger en provincie (incl. relaties “Regionaal”)
- Bestuurlijke verhoudingen

De heer drs. R.W. Munniksma (PvdA)

- Vitaal platteland, landbouw en landinrichting
- Natuur en landschap
- Recreatie en toerisme
- Cultuur (m.u.v. bibliotheek, archief en musea)

Integraal

- Veenkoloniën en Drents Plateau

Regionaal

- Drenthe Zuidoost (incl. afstemming Overijssel)

De heer J.H. Bats MPM (VVD)

- Verkeer en Vervoer
- Openbaar vervoer
- Wegen en Kanalen
- DB-SNN

Integraal

- Europa, NOA en internationale betrekkingen

